

# Høring af berørte myndigheder for afgrænsning af miljørapport for Råstofplan 2025

## Hovedgruppeoversigt

[Bemærkninger til afgrænsning på overordnet planniveau](#)

[Bemærkninger vedrørende konkrete områder](#)

[Råstofplanlægning generelt](#)

## Bemærkninger til afgrænsning på overordnet planniveau

---

### Udsagn

Afsender: Allerød Kommune

#### Høringssvar

Allerød Kommune har vurderet Region Hovedstadens afgrænsning for konkrete graveområder i Allerød. Tabellen bagerst i dokumentet indeholder en supplerende oversigt over de områder/parametre som, Allerød Kommune vurderer, skal medtages i miljørapporten og dermed undersøges yderligere:

Bemærkninger og spørgsmål til materialet:

Biodiversitet og landskab (citater fra regionens fremsendte materiale i kursiv) vedr. efterbehandling og krav hertil

Under biodiversitet

Landbrugsarealer, der udnyttes til råstofindvinding, efterlades typisk i en tilstand, der betyder, at der ikke efterfølgende kan drives konventionelt landbrug på arealerne. Arealerne indeholder visse steder gravesøer, og hvor der ikke er gravesøer, er de efterbehandlede arealer typisk næringsfattige. Disse forhold har betydning for arealernes naturmæssige værdi.

Råstofplanens samlede sandsynlige væsentlige påvirkning af den biologiske mangfoldighed vil blive vurderet yderligere i miljørapporten.

Under Landskabelige og geologiske værdier

Ved etablering af en råstofgrav ændres det landskabelige udtryk permanent. Den muld og overjord, som ligger ovenpå selve råstofforekomsten lægges almindeligvis i depot som støjskærmende volde og benyttes i efterbehandlingen, hvilket delvist afbøder den landskabelige påvirkning. Råstofgravene efterbehandles efter endt indvinding, så de i videst muligt omfang ikke efterlades som ar i landskabet. F.eks. ved at danne nye landskabsformer i form af søer og bakker. Områderne kan dermed anvendes både som naturområde og rekreativt område eller til landbrugsformål.

Råstofplanens samlede sandsynlige væsentlige påvirkning af de landskabelige og geologiske forhold vil blive vurderet yderligere i miljørapporten.

Generelt spørgsmål ifm. ovenstående tekst i afgrænsningsdokumenterne:

Plan og Byg

### Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for Allerød kommunes høringssvar og tager kommunens svar til efterretning med følgende bemærkninger.

Ved ansøgning om tilladelse til indvinding skal Region Hovedstaden ifm. sagsbehandlingen godkende en overordnet efterbehandlingsplan og skal i den forbindelse tage hensyn til den rette beskyttelse af miljøet. Men regionen har ikke hjemmel til at udarbejde en specifik plan. Det skal bemærkes at Jordforureningslovens § 52 ikke tillader jordopfyldning af tidligere grusgrave. Der efterbehandles derfor kun med materialer fra selve råstofgraven, hvor råjord og støjvolde bruges til at udjævne hældningerne i graven.

Region Hovedstaden arbejder i øjeblikket på et idekatalog til inspiration af efterbehandling af graveområder og finansieringsmuligheder. Idekataloget og andet materiale fra projektet vil være at finde på regionens hjemmeside i starten af 2025. <https://www.regionh.dk/klima-og-miljoe/raastoffer/Sider/default.aspx>.

planogbyg@alleroed.dk

9. august 2024

Plan og Byg | Bjarkesvej 2 | 3450 Allerød | +4548100100 | kommunen@alleroed.dk |

www.alleroed.dk

Side 2 af 3

Betyder ovenstående, at der stilles krav til at efterlade et afgravet område delvist som afgravet og kun udjævne med tilstedeværende materialer og ikke tilføre/opfylde med ren jord mv. efterfølgende der tilkøres?

Og er bestræbelserne at få så meget som muligt af arealet tilbage til oprindeligt terræn/landbrugsjord?

---

## Udsagn

Afsender: Egedal Kommune

Administrativt høringssvar fra Egedal Kommune til afgrænsning af miljørapport for Region Hovedstadens Råstofplan 2025

Egedal Kommune har den 21. juni modtaget Region Hovedstadens høring vedr. afgrænsning af miljørapport for Region Hovedstadens Råstof-plan 2025.

Da høringsperioden er fra den 20. juni til 9. august, er det desværre ikke muligt at få nærværende høringssvar politisk godkendt. Der er derfor tale om et administrativt høringssvar.

Egedal Kommunes administration har noteret, at der med afgrænsningen tilsyneladende lægges op til at:

1)Fastholde et graveområde ved Ledøje Vest

2)Udpege et nyt graveområde ved Hove

3)Udpege et nyt graveområde ved Knardrup

Administration vil i den sammenhæng henvise til kommunens byråds-godkendte høringssvar af 25. november 2020 til forslag til Råstofplan 2016/2020. Heraf fremgår bl.a., at Egedal Kommune generelt ikke ønsker flere områder udlagt til råstofgravning, da udgravningerne vil gøre stor skade på de særligt værdifulde og

## Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for Egedal kommunes høringssvar og tager kommunens svar til efterretning med følgende bemærkninger.

Regionen Hovedstaden er ansvarlig for at udarbejde en råstofplan, der skal indeholde en plan for indvinding og forsyning med råstoffer til brug for bl.a. bygge- og anlægsarbejde i hovedstadsregionen. Planen skal udarbejdes på baggrund af regionens kortlægning af råstofforekomsterne på land jf. råstoflovens § 5, og kortlægningen skal anvendes til at udpege graveområder og interesseområder. Råstofplanen udstikker de overordnede rammer og retningslinjer for regionens administration efter råstofloven.

Råstofplanen er gældende for en 12-årig periode, og der skal i råstofplanen være redegjort for hvorledes det forventede forbrug af råstoffer i regionen dækkes for mindst en planperiode dvs. 12 år.

Regionen har vurderet, at revisionen af råstofplanen er omfattet af § 8 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), og at planen skal miljøvurderes i overensstemmelse med lovens afsnit II.

Miljøvurderingslovens formål er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Ved lovens anvendelse skal der på den ene side lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes

kultuurhistoriske landskaber i kommunen, og vil være til stor gene for de bymiljøer de ligger i nærheden af.

Det vurderer administrationen også vil være tilfældet for de tre nævnte graveområder. Administrationen vil på den baggrund opfordre til, at de pågældende graveområder ikke medtages i miljørapporten og i forslag til Region Hovedstadens Råstofplan 2025.

Udpegningen af graveområde kan have store konsekvenser i de berørte lokalområder. Administrationen skal derfor venligt anmode om, at høring af Råstofplan 2025 planlægges sådan, at kommunerne har tilstrækkelig tid til at få et høringssvar behandlet i de respektive byråd.

[65664-24 Administrativt høringssvar fra Egedal Kommune til afgrænsning af miljørapport for Region Hovedstadens Råstofplan 2025.PDF](http://adm.hoering.regionh.dk/Webpublicering/Publicering/Show/122bccc2-d966-44e5-9ea9-169f960e0423)  
(<http://adm.hoering.regionh.dk/Webpublicering/Publicering/Show/122bccc2-d966-44e5-9ea9-169f960e0423>).

udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

---

## Udsagn

Afsender: Energinet Eltransmission

Høring af udkast til afgrænsnings-notat for miljørapporten for forslag til Råstofplan 2025.

Energinet Eltransmission har modtaget høring af udkast til afgrænsnings-notat for miljørapporten for forslag til Råstofplan 2025.

Det fremgår af høringsbrevet, at Regionen anmoder om en vurdering af hvilke miljøparametre, der bør være omfattet i miljørapporten for forslag til Råstofplan 2025.

Som følger heraf har Energinet Eltransmission ingen bemærkninger til udkast til afgrænsnings-notat for miljørapporten for forslag til Råstofplan 2025.

Energinet Eltransmission afventer, at modtage forslag til Råstofplan 2025 i høring.

## Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for Energinet El transmissionens høringssvar og tager Energinets svar til efterretning.

---

## Udsagn

Afsender: Frederikssund Kommune

Høringssvar - Afgrænsningsnotat for miljørapport for Råstofplan 2025

Frederikssund Kommune har modtaget afgrænsningsnotat for miljørapport for Råstofplan 2025 i høring. Høringssvaret er behandlet politisk af Plan og teknik den 14. august.

Frederikssund Kommune finder det helt uacceptabelt, hvis Regionen fortsætter med udpegninger, som i den grad skader kommunens herligheds-værdier og udviklingsmuligheder og som reducerer ejendomsværdier i hele kommunen og bringer fremtidig vandforsyning til hovedstadsområdet i fare. Vi vurderer, at de meget store udpegninger er markeds-mæssigt overflødige og at de formentlig vil medføre større samfundsmæssige tab end gevinster. Alt sammen uden, at man forudgående har haft en dialog med Byrådet, om de væsentlige kommunale interesser, man påtænker at tilsidesætte.

Det anbefales, at der optages en seriøs politisk dialog med kommunen hurtigst muligt.

Administrationen og borgmesteren har derudover følgende bemærkninger dels til miljøvurderingens overordnede afgrænsning, dels til afgrænsningen vedr. konkrete råstofgraveområder:

Overordnet afgrænsning

Befolkningen – begrænsninger og gener

Frederikssund Kommune kan tilslutte sig Regionens vurdering af, at begrænsninger og gener for befolkningen har en "sandsynlig væsentlig på-virkning på overordnet planniveau" og derfor skal indgå i miljørapporten for Råstofplan 2025. Denne vurdering fremgår af afkrydsningen i det ind-ledende skema under "Afgrænsning overordnet planniveau". Frederikssund Kommune finder det afgørende, at de omfattende negative virkninger af den påtænkte råstofplanlægning for befolkningen i Frederikssund Kommune undersøges grundigt og giver anledning til ændringer af plan-lægningen og begrænsning af de negative effekter i tråd med tankegangen bag lovgivningen om miljøvurdering.

## Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for Frederikssund kommunes høringssvar og tager kommunens svar til efterretning med følgende bemærkninger.

Regionen Hovedstaden er ansvarlig for at udarbejde en råstofplan, der skal indeholde en plan for indvinding og forsyning med råstoffer til brug for bl.a. bygge- og anlægsarbejde i hovedstadsregionen. Planen skal udarbejdes på baggrund af regionens kortlægning af råstofforekomsterne på land jf. råstoflovens § 5, og kortlægningen skal anvendes til at udpege graveområder og interesseområder. Råstofplanen udstikker de overordnede rammer og retningslinjer for regionens administration efter råstofloven.

Råstofplanen er gældende for en 12-årig periode, og der skal i råstofplanen være redegjort for hvorledes det forventede forbrug af råstoffer i regionen dækkes for mindst en planperiode dvs. 12 år.

Regionen har vurderet, at revisionen af råstofplanen er omfattet af § 8 i Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), og at planen skal miljøvurderes i overensstemmelse med lovens afsnit II.

Miljøvurderingslovens formål er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer og programmer, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Ved lovens anvendelse skal der på den ene side lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Regionen skal godkende en overordnet efterbehandlingsplan for råstof indvindingsområder og skal i den forbindelse tage hensyn til den rette beskyttelse af miljøet. Men regionen har ikke hjemmel til at udarbejde en

Vi finder det utilstrækkeligt, at regionen alene fokuserer på de meget nære påvirkninger, som det kommer til udtryk i de uddybende bemærkninger om "Befolkningen". Her overser Regionen de overordnede og brede samfundsmæssige effekter af råstofgravning og fokuserer alene på lokale effekter for naboerne og ender derfor med at konkludere: "På det overordnede plan vurderes det, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af befolkningen ved en vedtagelse af Råstofplan 2025."

Regionen har således modstridende holdninger i afkrydsningskemaet og de uddybende bemærkninger. Frederikssund Kommune kan som det fremgår nedenfor på ingen måde tilslutte sig, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning på det overordnede plan af befolkningen i Frederikssund Kommune ved en vedtagelse af Råstofplan 2025.

I Frederikssund Kommune ønsker Regionen at udpege råstofgraveområder i meget synlige landskaber langs overordnede veje. Der lægges op til omfattende ødelæggelser af kommunens landskaber indenfor de kommende 12 år, som helt generelt vil gøre kommunen mindre attraktiv at bo i. Oplevelsen af kommunen vil med Regionens påtænkte råstofplan-lægning blive, at man som trafikant på de overordnede veje kører gennem det ene gravelandskab efter det andet. Alle kommunens borgere, alle ejendomsejere og turismen i kommunen vil dermed blive ramt, hvis de påtænkte råstofgravninger realiseres.

Effekten vil langt fra være begrænset til de næste 12 år. Når råstofgravning er startet, tilføres der ofte materialer til iblanding, og erfaringen er, at gravene holdes åbne ikke bare i de 10 år, som tilladelsen normalt gælder – men 20, 30, 40 eller 50 år.

Regionen lægger i miljøvurderingerne op til at Frederikssund Kommune alene skal bære størstedelen af Region Hovedstadens råstofudpegninger. Der arbejdes med udpegning af ca. 600 ha nye råstofområder i Frederikssund Kommune ud af samlet godt 1100 ha ny områder. Regionen bør anerkende at de påtænkte udpegninger vil have omfattende kumulative virkninger i Frederikssund Kommune og bør ændre planen, så de lokale virkninger i Frederikssund Kommune reduceres markant.

Udover de tab, som den kumulative effekt af den omfattende råstofgravning i Frederikssund Kommune vil medføre, er der også afgørende tab, som hidrører fra, at påtænkte råstofgraveområder i en række tilfælde går på tværs af kommunens planlægning. I nærheden af flere påtænkte grave- og interesseområder findes f.eks. kommuneplanlagte byudviklingsmuligheder og statsligt godkendte udviklingsområder, hvis udviklingsmuligheder forringes, hvis de bliver nabo til en grusgrav.

De påtænkte udpegninger er heller ikke koordineret med kommunens bestræbelser på at beskytte værdifulde landskaber og kulturhistoriske helheder, som det f.eks. ses ved forslaget om råstofgravning ved Lille Rørbæk.

Som det fremgår ovenfor vil råstofplanlægningen medføre omfattende samfundsmæssige tab, som i vidt omfang koncentrerer i Frederikssund Kommune. Disse tab bør

specifik efterbehandlingsplan. Regionen arbejder i øjeblikket på et idekatalog til inspiration af efterbehandling af graveområder og finansieringsmuligheder. Idekataloget og andet materiale fra projektet vil være at finde på regionens hjemmeside i starten af 2025.  
<https://www.regionh.dk/klima-og-miljoe/raastoffer/Sider/default.aspx>.

Region Hovedstaden gør opmærksom på at vi ikke er rette myndighed for ændring af lovgivning og at vi ikke har hjemmel til at vurdere på andre parametre end angivet i lovgivningen. Såfremt man ønsker ændringer i lovgivningen, anbefales det at rette henvendelse til pågældende ministerier.

Region Hovedstaden vil gerne invitere til dialogmøde mellem de tekniske personaler fra henholdsvis Frederikssund Kommune og Regionen.

undersøges og sammenstilles med den økonomiske værdi af den råstofgravning, som den påtænkte råstofplanlægning vil tillade. Det forekommer, bl.a. i lyset af, at råstofferne i flere af de foreslåede graveområder er af dårlig kvalitet, sandsynligt, at de gevinster, der kan opnås ved den påtænkte råstofgravning, er mindre end de tab, som samme råstofgravning vil give anledning til.

Regionen kan ovenikøbet komme til at øge de samfundsøkonomiske tab, når man under menupunktet Materielle goder, siger: "Regionen vil i den kommende planperiode arbejde for at råstofressourcen i arealer, der under alle omstændigheder vil overgå til anden arealanvendelse end landbrug (eksempelvis byudvikling, skovrejsning og ny infrastruktur) benyttes forud for realiseringen af de påtænkte projekter."

Udpegning som råstofområde indebærer et stop for byudvikling, skovrejsning og ny infrastruktur indtil råstofgravningen er afsluttet. Der er næppe tvivl om, at forsinkelse af byudvikling og ny infrastruktur i form af f.eks. veje og vedvarende energi i afventen på en råstofgravning, der erfaringsmæssigt ofte trækker ud i 20, 30, 40 år eller mere, vil medføre væsentligt større samfundsøkonomiske tab, end hvis man henlagde råstofgravningen til arealer, som ikke er planlagt til andet end landbrugsproduktion. På arealer udlagt til byudvikling (eller lige op ad byudvikling) og arealer udlagt til ny infrastruktur er der store samfundsøkonomiske tab i den ofte meget lange årrække indtil råstofgravningen er afsluttet og byudvikling og infrastrukturudbygning kan gennemføres. Så længe Regionen ikke sikrer hurtig færdigudgravning vil der være flere ulemper en fordele ved at fremme råstofgravning på arealer som skal overgå til anden anvendelse.

Regionen fremhæver i menupunktet Befolkningen, at "Såfremt graveområder efterbehandles til natur og rekreative arealer, vil det give mulighed for at styrke friluftslivet og de rekreative interesser".

Frederikssund Kommune skal hertil bemærke, at lodsejerne som regel ikke ønsker offentlig adgang på deres arealer, og dette sikres heller ikke ved Regionens administration på området. Offentlig adgang kunne teoretisk styrke friluftslivet, men så længe sikring af offentlig adgang ikke sikres ved råstofplanlægningen og ikke ønskes af lodsejerne, er det misvisende at pege på en sådan urealistisk effekt i miljøvurderingen af råstof-planlægningen.

## Vand

Grundvandsressourcerne øst for Roskilde Fjord er udsat for pres bl.a. fra pesticidforureninger. Novafos påtænker derfor at øge vandindvinding i Hornsherred i de kommende år til forsyning af hovedstadsområdet. Der arbejdes p.t. med etablering af et større vandværk i Gerlev. Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev

Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst øger grundvandsressourcens sårbarhed og skaber en risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning i Hornsherred fortabes.

Råstofgravningen i det centrale Hornsherred bør også af denne grund begrænses.

#### Materielle goder

Der springes meget let hen over råstofgravnings socioøkonomiske virkninger med følgende passus i de uddybende bemærkninger om materielle goder:

"Privatøkonomiske forhold undersøges ikke som en del af miljøvurderingen. I miljøvurderingen skal der foretages en undersøgelse af de miljø-mæssige indvirkninger på de materielle goder. Det vil sige, at det skal vurderes om den funktionelle udnyttelse af nærliggende boliger kan blive påvirket negativt som følge af råstofplanen, men ikke om ejendomsværdien kan blive påvirket. Endvidere ville en kvantificering af ejendomsværditab være behæftet med store usikkerheder, og man ville vanskeligt kunne fæste lid til en vurdering på baggrund heraf. Endelig forholder regionen sig til forholdet ud fra en overordnet samfundsmæssig betragtning, hvor råstofindvinding er en af de forudsætninger for fortsat udvikling af hovedstadsområdet, som har en vis omkostning for snæver kreds af regionens borgere."

Det er kommunens opfattelse, at man ikke kan afgrænse sig væk fra at vurdere en væsentlig socioøkonomisk effekt på ejendomsværdier for naboer og slet ikke fra at vurdere effekten på en hel kommunes ejendomme og turisme. Lavere ejendomsværdier er en kendt og væsentlig effekt ved råstofgravning og i miljøvurderinger anvendes et bredt miljø-begreb, som også omfatter denne virkning. Det er heller ikke en gyldig begrundelse, at effekten er svær at vurdere. Ligeledes er det ikke en gyldig begrundelse, at Regionen vurderer, at råstofgravning i Region Hovedstaden fremfor import af råstoffer vil have positiv betydning for udviklingen af hovedstadsområdet, og den påstand er i øvrigt både tvivlsom og ikke dokumenteret. Frederikssund Kommune vurderer modsat, at de samfundsøkonomiske tab i kommunen meget sandsynligt er større end gevinsterne ved den påtænkte udpegning af råstofgraveområder. Påvirkning af ejendomsværdier er en væsentlig konsekvens af råstofgravning og med den voldsomme koncentration af råstofgravning i Frederikssund Kommune skal den vurderes både for naboer og for kommunens borgere og ejendomssejere generelt og for turismeerhvervene.

#### Landskab

Frederikssund Kommune kan tilslutte sig, at "råstofplanens samlede sandsynlige påvirkning de landskabelige og geologiske forhold vil blive vurderet yderligere i miljørapporten."

Der springes dog noget let hen over, at råstofgravning har afgørende betydning i forbindelse med udpegede særligt værdifulde landskaber i følgende passus i de

uddybende bemærkninger:

"Ved etablering af en råstofgrav ændres det landskabelige udtryk permanent. Den muld og overjord, som ligger ovenpå selve råstofforekomsten lægges almindeligvis i depot som støjskærmende volde og benyttes i efterbehandlingen, hvilket delvist afbøder den landskabelige påvirkning. Råstofgravene efterbehandles efter endt indvinding, så de i videst muligt omfang ikke efterlades som ar i landskabet. F.eks. ved at danne nye landskabsformer i form af søer og bakker. Områderne kan dermed anvendes både som naturområde og rekreativt område eller til landbrugs-formål."

Kommunerne udpeger værdifulde landskaber efter landskabskaraktermetoden og lægger i overensstemmelse med den statslige vejledning til denne planlægning megen vægt på at bevare landskaber med væsentlige kulturhistoriske spor f.eks. landskaber og landsbyer som vidner om udskiftningen omkring år 1800, herregårdslandskaber samt landskaber, som giver mulighed for oplevelser af særlige udsigter og indsigter til f.eks. kirker. Regionen påtænker at udpege nogle af Frederikssund Kommunes særligt værdifulde landskaber til råstofgraveområder. Når det gælder udpegede bevaringsværdige landskaber indebærer råstofgravning, at de værdifulde landskaber ødelægges, og de kommer aldrig igen. Råstofgravning bør derfor helt generelt ikke finde sted indenfor disse landskaber.

Behovet for råstofgraveområder overvurderes

Erfaringen er, at de udpegede råstofgraveområder ikke bliver udnyttet indenfor en 12 års periode. Frederikssund Kommune har ikke gennemført en egentlig analyse af, hvor stor en andel af arealerne udpeget i råstof-plan 2012, der rent faktisk har vist sig at være behov for til råstofgravning, men umiddelbart skønnes det, at over halvdelen af de daværende udpegninger til 12 års perioden i Frederikssund Kommune ikke er udnyttet i planperioden og dermed har vist sig at være overflødige. Når det er erfaringen, at de omfattende udpegninger ikke er nødvendige for at imødekomme det markeds-mæssige behov, så bør planlægningen tage bestik af dette og udpegningerne begrænses væsentligt.

Regionen bør gå i dialog med kommunen

Kommunen finder det uacceptabelt, hvis Regionen fortsætter med udpegninger, som skader kommunens herlighedsværdier og udviklingsmuligheder, som reducerer ejendomsværdier i hele kommunen, som bringer fremtidig vandforsyning til hovedstadsområdet i fare, som i vidt omfang er markeds-mæssigt overflødige og som formentlig vil medføre større samfundsmæssige tab end gevinster. Alt sammen uden, at man forudgående har haft en seriøs dialog med Byrådet, om de væsentlige kommunale interesser, man påtænker at tilsidesætte.

---

## [Udsagn](#)

Afsender: Hillerød Kommune

Trafik

Hillerød Kommune vurderer, at det er relevant at undersøge trafikale forhold for de enkelte grave- og interesseområder, da det kan have væsentlige konsekvenser for lokalområdet.

## Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for Hillerød Kommunes høringssvar. Regionen er dog af den mening at selvom til- og frakørsler af lastbiler til graveområdet vil kunne påvirke lokalområdet med en øget trafikbelastning, støj og ændrede sikkerhedsforhold, har de mulige nye grave- eller interesseområder direkte adgang til det større vejnet. Det er regionens vurdering, at der derfor ikke er en væsentlig påvirkning i forhold til trafikafvikling og det vurderes derfor at trafikbelastningen i lokalområdet ikke vil være væsentlig. I forbindelse med konkrete ansøgninger om tilladelse til indvinding af råstoffer i graveområder indenfor Hillerød Kommune, vil Hillerød kommune som vejmyndighed inddrages i samordningen og sagsbehandlingen af konkrete råstof indvindings ansøgninger.

Region Hovedstaden vil gerne invitere til dialogmøde mellem de tekniske personaler fra henholdsvis Hillerød Kommune og Regionen.

---

## [Udsagn](#)

Afsender: HOFOR

Beskyttelse af grundvandet - HOFOR

HOFOR kvitterer for høring af udkast til afgrænsning af miljørapporten for Region Hovedstadens Råstofplan 2025 (RH j.nr. 24042049)

Med den pressede grundvandsressource på Sjælland bør miljørapporten til Råstofplan 2025 vurdere risici for grundvandsressourcen ved råstofgravning samt herunder særligt sikre og videreføre beskyttelsen af de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

## Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for HOFORs høringssvar. I den samlede miljøvurdering af Råstofplan 2025 indgår der for hvert enkelt graveområde en specifik vurdering af de miljømæssige påvirkninger af grundvandsressourcen ved en eventuel råstofgravning.

---

## [Udsagn](#)

Afsender: Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen modtager mange generelle høringer og udkast til afgørelser i sager, hvor regionen er kompetent myndighed, eksempelvis en del høringer og afgørelser

## Region Hovedstadens kommentar

Tak, svaret er taget til efterretning.

vedrørende miljøvurderingsloven, hvor regionen ser Miljøstyrelsen som berørt myndighed eller høringspart.

Med dette brev vil Miljøstyrelsen gerne gøre opmærksom på, at i sager, hvor regionen er ansvarlig myndighed i forhold til afgørelser på miljøområdet, og hvor Miljøstyrelsen ikke er tilsynsmyndighed, vil Miljøstyrelsen som udgangspunkt ikke foretage en realitetsbehandling af henvendelsen. Styrelsen kvalitetssikrer ikke regionens udkast til afgørelser, idet regionen forudsættes at have inddraget alle relevante parametre i vurderingen af sagen.

Modtager regionen ikke et svar fra Miljøstyrelsen, kan dette således ikke tages som udtryk for, at Miljøstyrelsen er enig i regionens vurdering.

Miljøstyrelsen vil som udgangspunkt kun reagere, hvis regionen angiver, hvorfor styrelsen vurderes at være berørt myndighed, specifikt anmoder om vejledning, for eksempel i forhold til miljøvurderingsloven, eller hvis regionen stiller specifikke faglige spørgsmål til Miljøstyrelsen. Sådanne spørgsmål bør endvidere tydeligt fremgå af en fremsendelsesmail til Miljøstyrelsen og ikke i eventuelle bilag.

Miljøstyrelsen indgår gerne i tidlig dialog i sager, hvor regionen ønsker styrelsens faglige vejledning i forhold til de interesser, Miljøstyrelsen varetager. Sådanne henvendelser bedes sendt til Miljøstyrelsens hovedpostkasse: [mst@mst.dk](mailto:mst@mst.dk), med tydelig angivelse af de faglige emner, der ønskes drøftet.

Med venlig hilsen

Niels Bjørkbom

Kontorchef i Landskab og Skov

## Bemærkninger vedrørende konkrete områder

---

### [Udsagn](#)

Afsender: Allerød Kommune

Konkrete områder (noterne nedenfor henviser til en vurderet manglende beskrivelse af de nævnte forhold i det fremsendte)

Stålhøjgård:

Dette område indgår i listen over graveområder og ikke listen over områder der udgår, selvom det udgår.

Hvad er årsagen til dette?

E7 Lynge:

Det noteres i det fremsendte at der ikke er målsatte søer i området iht. vandplanerne. Ølmosen som området lige strejfer var udpeget i vandplan 1, men har været forventet målopfyldt efterfølgende.

Dette betyder dog at der fortsat skal hensyn til søens tilstand ift. tilstandsændring ved grave aktiviteter, hvorfor søen bør blandt andet bør vurderes ud fra evt. hydrauliske ændringer ved gravning af råstoffer.

E8 Lynge:

Området dækker et stort område der overlapper Lynge Å. Lynge Å er et regulativ vandløb der afvander store dele af Lynge by. I tilfælde af råstofgravning i dette område skal vandafledningskapaciteten i vandløbet sikres.

Derudover skal det sikres at ejendomme i området Vrålyngen ikke udsættes for øget risiko for høj vandstand, da området har vandløb, der går gennem beboelsen og afleder vand til Lynge å. Funktionaliteten og vandafledningskapaciteten skal også her sikres opretholdt.

E10 Nymølle:

Området ved Nymølle er grundigt undersøgt for Bilag IV arter i 2009. Her blev der konstateret ynglelokaliteter og rasteområder for Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø i det udpegede område.

På naboarealet mod vest, hvor der har været gravet råstoffer blev der ved en fejl fjernet et vandhul med ynglende Stor Vandsalamander. Der blev derfor etableret 2

### Region Hovedstadens kommentar

Stålhøjgård var udlagt som graveområde i den nu hjemsendte Råstofplan 2016/2020 og er derfor behandlet i forslag til Råstofplan 2025. Området er nu fredet og vil ikke blive udlagt som graveområde.

I den samlede miljøvurdering af Råstofplan 2025 indgår der for hvert enkelt graveområde en specifik vurdering af de miljømæssige påvirkninger af bl.a. grundvandsressourcen, overfladevandet og bilag IV arter ved en eventuel råstofgravning.

Region Hovedstaden er i øjeblikket i gang med denne miljøvurderingsproces og vil i den sammenhæng tage Allerød kommunes overordnede og mere specifikke argumenter med i den samlede vurdering.

Region Hovedstaden vil gerne invitere til dialogmøde mellem de tekniske personaler fra henholdsvis Allerød Kommune og Regionen.

erstatningsvandhuller lige nordvest for det udpegede område. Disse vandhuller forventes således at have Stor Vandsalamander i dag og skal opretholdes for arten.

Området er ikke siden undersøgt for Bilag IV arter.

Grundet disse forhold bør området ifm. miljøvurderingen igen screenes for Bilag IV arter for at vurdere muligheder og udfordringer, der ville kræve kompenserende tiltag ifm. en eventuel råstofgravning.

Plan og Byg | Bjarkesvej 2 | 3450 Allerød | +4548100100 | kommunen@alleroed.dk |

www.alleroed.dk

Venlig Hilsen

Allerød Kommune

Plan og Byg

---

## Udsagn

Afsender: Anne Precht

Råstofplan 2025 - Ll. Rørbæk – Anne Precht

Dette er dels et bekymringsbrev, men også et forundringsbrev vedr. Lille Rørbæk.

Mette Simonsen har i flere telefonsamtaler udtalt over for mig, at ved sidste råstofplan, der kom en indsigelse fra Erhvervsfremmestyrelsen og Miljøstyrelsen på matr. nr. 4a, Ll. Rørbæk by, Snostrup og at de havde sagt, at det ikke kunne tages ud til grusgrav og at det var gældende og at det ville det være for al fremtid, så sagen var lukket.

Nu læser jeg til min gru, at det matr.nr. er oppe at vende igen og det lader mig og alle de andre herude, både bekymrede og forundrede, da ejeren af matr.nr. ikke har lagt en ansøgning i denne sidste omgang, i så fald er det da skjult for offentligheden, når man ser de forslag, der er kommet ind til Råstofplan 2025.

Kan I fortælle mig, hvorfor man har taget området med, da det jo er lagt i graven tidligere? De samme ting fra vores høringssvar fra dengang er stadig gældende, man kan ikke køre ud fra området, det er i fingerplanen, landskabsmæssige ting osv., der er for mange til at blive listet op her, men jeg kan genfremsende det gamle høringssvar, hvis I har arkiveret det lodret. Jeg vil gerne have besked på, om I tager det gamle høringssvar med eller om det skal genfremsendes, hvilket jo så bliver efter denne høringsfrists udløb.

## Region Hovedstadens kommentar

Området ved Lille Rørbæk (del af matr.nr. 4a Ll. Rørbæk By, Snostrup) er blevet indsendt som forslag i forbindelse med Indkaldelse af Ideer og Forslag til Råstofplan 2024.

Den kommende Råstofplan 2025 kombinerer Råstofplan 2016/2020 med den uafsluttede Råstofplan 2024 og inkluderer også nye forslag til Råstofplan 2025. Dette sker på baggrund af at Miljø- og Fødevareklagenævnet d.20. december 2023 ophævede Råstofplan 2016/2020 og hjemviste den til fornyet behandling i Region Hovedstaden. På baggrund af dette har Regionsrådet besluttet at udarbejde en ny samlet Råstofplan 2025.

Regionen vil i øvrigt præcisere at dette er en høring af berørte myndigheder for afgrænsning af miljørapport for Råstofplan 2025. Partshøring af berørte privatpersoner (naboer til mulige nye grave og interesseområder) vil blive hørt i en separat partshøring senere.

Endvidere er det jo offentligt kendt, at den kvalitet som grusgraven ved Sundbylille har af materialer, den ved Sundbylille som ligger ud til Frederikssundsvej, rute 53 at de er af så dårlig kvalitet at man ikke kan bruge det og "vores" område ligger i samme åre, så hvorfor grave, når kvaliteten ikke er god nok??

Med venlig hilsen

Anne Precht

Viermosevej 1

Ll. Rørbæk

3600 Frederikssund

---

## Udsagn

Afsender: Anne-Mette Hüls Dyrmosé

Høringssvar fra naturmyndighed i Gribskov Kommune

Høringssvar fra administrationen (naturmyndigheden) i Gribskov Kommune af 9. august 2024 - Høring af afgrænsningsnotat for miljørapporten ifm. Råstofplan 2025 B1 Ammendrup og Ammendrup Udvidelse: Vi bemærker indledningsvist, at Ammendrup udvidelsen som præsenteret i dette afgrænsningsnotat, har samme udbredelse som vi tidligere er blevet præsenteret for ifm. Råstofplan 2016/2020 – som vi kan forstå blev hjemvist af nævnet. Bilag IV-arter: Vi henstiller fortsat til særlig opmærksomhed omkring bilag IV-arter i overensstemmelse med den dialog der har været de seneste år imellem Regionen H., Opland Landskabsarkitekter og naturmyndigheden i Gribskov Kommune. Vi retter særligt opmærksomhed på de bilag IV-arter der kan være tilknyttet det beskyttede jorddige der er beliggende imellem det eksisterende graveområde og udvidelsen og padder. Annisse, som er beliggende syd for Ammendrup, er kendt Løgfrø-område, og råstofområdet har potentiale til at blive et oplagt levested for Løgfrø. Vi har bl.a. i foråret 2022 fremsendt en Løgfrø-rapport fra Amphi-Consult til Region H. og foretaget en fælles besigtigelse (m. Region H. Opland Landskabsarkitekter og naturmyndighed i

## Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for Gribskov Kommunes høringssvar og tager kommunens svar til efterretning med en enkelt kommentar.

10 Nellerød ler: Region Hovedstaden har i afgrænsningsrapporten noteret at der er registreret to beskyttede diger i graveområdet. Regionen vurderer, at råstofindvinding i området vil kunne tilrettelægges under hensyn til de beskyttede diger. Forholdet undersøges derfor ikke yderligere.

9 Mårum ler: Regionen skal ligeledes gøre opmærksom op, at forholdet om Natura 2000 ikke går videre, da regionen vurderer at der ikke er risiko for væsentlig påvirkning på Natura 2000 området.

Region Hovedstaden vil gerne invitere til dialogmøde mellem de tekniske personaler fra henholdsvis Gribskov Kommune og Regionen.

Gribskov Kommune). Vi noterer os, at Regionen oplyser at forholdet omkring bilag IV-arter skal vurderes yderligere. Potentielt naturområde: Vi skal gøre opmærksom på, at B1 Ammendrup og Ammendrup Udvidelse er registreret som et potentielt naturområde i Kommuneplan 2021-2033. §3-natur: Vi hæfter os ved, at Regionen er opmærksom på at der kan ske en mulig påvirkning af de §3-beskyttede naturtyper der er i nærheden af B1 Ammendrup og Ammendrup Udvidelsen. Vi noterer os, at Regionen oplyser at forholdet videregår til nærmere undersøgelse og miljøvurdering. Beskyttet jorddige: Der er et jorddige beskyttet af museumslovens § 29a mellem det eksisterende graveområde og udvidelsen. Gribskov Kommune gav i sommeren 2022 en 2 dispensation til et større digegennembrud. Denne afgørelse blev påklaget af Slots- og Kulturstyrelsen, og sagen er stadig under behandling i nævnet pr. d.d. Nævnet har senest oplyst, at sagen forventes færdigbehandlet i oktober 2024. Den 7. november 2023 modtog vi en ansøgning fra Opland Landskabsarkitekter om overkørsel af det pågældende beskyttede dige. Gribskov Kommune meddelte en dispensation på vilkår efter Museumslovens § 29a til en overkørsel på 5 meter i bredden af det pågældende dige den 21. december 2023. Afgørelsen blev ikke påklaget, og gælder i 3 år fra datoen for afgørelsen. Vi noterer os i øvrigt, at Regionen oplyser at der er risiko for væsentlig påvirkning af beskyttede diger. Dispensationspraksis er restriktiv. 10 Nellerød ler: Regionen har noteret at der ikke er beskyttede diger der bliver påvirket. Vi bemærker dog, at der er registreret et beskyttet dige midt i graveområdet. Det bør undersøges nærmere om registreringen er korrekt. Der er stor risiko for at diger der ligger direkte op til råstofgrave lider skade eller på anden måde tilstandsændres iff. digets landskabelige, kulturhistoriske og biologiske betydning, hvis der ikke tages behørig forbehold. Dispensationspraksis er meget restriktiv. 9 Mårup ler: Vi bemærker, at Regionen har noteret sig at der skal foretages yderligere vurdering vedr. potentielle bilag IV-arter inden for graveområdet (herunder opmærksomhed på bæver, padde og flagermus), mulig påvirkning af Natura 2000-område samt mulig påvirkning af vandløb og søer omfattet af NBL § 3. 7 Dønnelv ler: Vi bemærker, at Regionen har noteret sig at der skal foretages yderligere vurdering vedr. potentielle bilag IV-arter inden for graveområdet samt mulig påvirkning af vandløb og søer omfattet af NBL § 3. 3 Blistrup ler: Vi bemærker, at Regionen har noteret sig at der skal foretages yderligere vurdering vedr. mulig påvirkning af naturtyper omfattet af NBL § 3. 3 Der er registreret et beskyttet dige langs matriklens vestside. Det bør undersøges nærmere om diget er korrekt registreret. Der er stor risiko for at diger der ligger direkte op til råstofgrave lider skade eller på anden måde tilstandsændres iff. digets landskabelige, kulturhistoriske og biologiske betydning, hvis der ikke tages behørig forbehold. Dispensationspraksis er særdeles restriktiv. Vi noterer os i øvrigt at følgende råstofgrave tages ud i Gribskov Kommune: • Regionen oplyser, at graveområdet B2 Højbjerg foreslås taget ud af råstofplanen, da råstofressourcen ikke er erhvervsmæssig interessant. • Regionen oplyser, at råstofindvinding i graveområdet 13 Annisse ler er tilendebragt samt den nordlige del af 12 Annisse ler. I den sydlige del af 12 Annisse har fornyede geologiske undersøgelser vist, at ler graveområdet ikke indeholder en erhvervsmæssig interessant råstofressource, og derfor foreslås graveområdet taget ud af råstofplanen. • Regionen oplyser, at graveområdet 1 Blistrup ler foreslås taget ud af råstofplanen. Fornyede geologiske undersøgelser har

vist, at ler graveområdet ikke indeholder en erhvervsmæssig interessant råstofressource, og derfor foreslås graveområdet at blive taget ud af råstofplanen

## Udsagn

Afsender: Egedal Kommune

Med hensyn til afgræsningen af miljørapport bemærker administrationen, at:

Trafikafvikling/ -belastning

Der bør for alle områder konkrete redegøres for og vurderes på trafikafvikling, belastning og deraf afledte påvirkning.

Ved graveområde Hove Møllevej er der fx angivet at: Det foreslåede graveområde er placeret tæt på det overordnede vejnet, hvor det ikke er nødvendigt at køre igennem nogen landsbyer. Det er regionens vurdering, at der ikke er en væsentlig påvirkning i forhold til trafikafvikling.

Egedal kommune har svært ved at se, hvilket overordnet vejnet der henvises til og mener ikke umiddelbart, det er realistisk, at det ikke vil være nødvendigt at køre igennem nogen landsbyer. Det skaber en bekymring for, at der i miljøvurderingen ikke vil blive set konkret på de enkle områder, og hvordan trafikken håndteres lokalt.

Landskaber

Råstofgravning er et stort indgreb i det åbne land, som uvægerligt har en væsentlig påvirkning af landskabet. – også selvom et areal ikke er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Ved graveområde Knardrup Vest er der fx angivet at: Området ligger ikke inden for et område udpeget som bevaringsværdigt landskab. Regionen vurderer derfor, at der ikke er en væsentlig påvirkning af landskabelige værdier. Forholdet undersøges ikke nærmere.

Det foreslåede graveområde Knardrup Vest ligger som en del af det sammenhængende landskabsområde Ganløse Tunneldalslandskab. Landskabsværdierne er især knyttet til tunneldalenes markante terræn-former og de visuelle sammenhænge på langs og på tværs af disse.

Råstofgravning vil have en stor negativ effekt på områdets sammen-hæng og kvalitet da udgravning og jordbehandling vil sløre områdets visuelle sammenhænge.

## Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden er i øjeblikket i gang med denne proces og vil i den sammenhæng tage Egedal kommunes overordnede og mere specifikke argumenter med i den samlede vurdering. Eksempelvis vil det overordnede vejnet ved Hove Møllevej blive medtaget i miljøvurderingen.

Ved ansøgning om tilladelse til indvinding skal Regionen ifm. sagsbehandlingen godkende en overordnet efterbehandlingsplan og skal i den forbindelse tage hensyn til den rette beskyttelse af miljøet. Men regionen har ikke hjemmel til at udarbejde en specifik plan. Regionen arbejder i øjeblikket på et idekatalog til inspiration af efterbehandling af graveområder og finansieringsmuligheder. Idekataloget og andet materiale fra projektet vil være at finde på regionens hjemmeside i starten af 2025.  
<https://www.regionh.dk/klima-og-miljoe/raastoffer/Sider/default.aspx>.

Egedal Kommune opfordrer derfor til, at der i miljøvurderingen for alle udpegninger vurderes på de landskabelige påvirkninger, uagtet om områderne er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Natur og arternes spredningsmulighed

Store dele af områderne ved Hove og Knardrup er omfattede af udpegningen "Økologiske forbindelser" i Kommuneplan 2021.

I afgrænsning til miljørapport beskrives, at:

Råstofvinding vil ikke forringe arters spredningsmuligheder og derfor skal dette ikke undersøges yderligere.

Det beskrives desuden under "Beskyttede arter", at eksempelvis spidssnudet frøs gennemsnitlige vandringsafstand mellem yngle- og rastested er ca. 600 m.

Det udpegede område ved Hove gennemskærer adgangen mellem søer, hvor der forventeligt foregår en trafik af fredede padder. Ligesom der ved Knardrup ligger flere søer, der muligvis også lever padder i, inden for det udpegede område

Arternes spredningsmulighederne bør derfor undersøges nærmere.

Befolkning/ Nærhed til landsbyer

Det bemærkes at graveområde Knardrup vest går ind over afgrænsningen af Knardrup landsby samt over eksisterende bebyggelse.

Der bør sikre en respektafstand til landsbyer, blandt andet på grund af de omfattende gener og påvirkninger af beboerne.

Det foreslåede graveområde ligger som en del af det sammenhængende landskabsområde Ganløse Tunneldalslandskab. Landskabsværdierne er især knyttet til tunneldalenes markante terrænformer og de visuelle sammenhænge på langs og på tværs af disse.

Råstofgravning vil have en stor negativ effekt på områdets sammen-hæng og kvalitet da udgravning og jordbehandling vil sløre områdets visuelle sammenhænge.

Egedal Kommune opfordrer derfor til, at der vurderes på de landskabelige påvirkninger uagtet om områderne ikke er udpeget som bevaringsværdigt landskab.

Befolkning/ Nærhed til landsbyer

Det bemærkes at graveområde Knardrup vest går ind over afgrænsningen af Knardrup landsby samt over eksisterende bebyggelse.

Der bør sikre en væsentlig respektafstand til landsbyer, blandt andet på grund af de omfattende gener og påvirkninger af beboerne.

---

## Udsagn

Afsender: Frederikssund Kommune

Kommentarer til de konkrete områder

Gerlev Nord

Området ligger umiddelbart op ad Gerlev og vil påvirke byens befolkning negativt. Området grænser endvidere op til golfbanen mod nord, som må forventes ligeledes at blive negativt påvirket.

Området ligger endvidere ud til statsvejen rute 53 og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil som nævnt under overordnet af-grænsning give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendomssejere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgraveområder.

Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst skaber som ligeledes nævnt under overordnet afgrænsning risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning ved Gerlev i Hornsherred fortabes.

Regionen er opmærksom på, at påvirkning af nærliggende beskyttede naturtyper er sandsynlig.

Vær endvidere opmærksom på:

- Beskyttede sten og jorddiger
- Fortidsminder
- Områdets afstrømningsforhold vil blive påvirket. Der er et offentligt vandløb i området
- Servitut
- Kystnærhedszone
- Manglende cykelsti (Fingerplan 2019)

Gerlev Vest

## Region Hovedstadens kommentar

Ved lovens anvendelse skal der på den ene side lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Region Hovedstaden er i øjeblikket i gang med denne proces og vil i den sammenhæng tage Frederikssund kommunes overordnede og mere specifikke argumenter med i den samlede vurdering.

En del af området er et solvarmeanlæg tilhørende Jægerspris Kraftvarme. Råstofgravning under dette anlæg vil næppe kunne betale sig og vil være i strid med lokalplanen. Ifølge lokalplanen for solvarmeanlægget må terrænet højst reguleres +/- 0,8 m.

En anden del af området er udlagt til golfbane i en gældende lokalplan. Regionen skriver, at fremtidig anvendelse af arealet til golf kan blive påvirket af, at der ikke vil kunne gødes eller sprøjtes på området, men overser det største problem – at terrænet bortgraves. Lokalplanen fastsætter at golfbanen anlægges under hensyntagen til terrænets karakter, således at jordflytninger principielt undgås. Råstofgravning vil være i strid med denne lokalplan.

Regioner har ikke hjemmel til at ophæve gældende lokalplaner. Dele af dette råstofområde kan således ikke realiseres og bør udgå af regionens videre arbejde.

Også andre forhold peger på, at området er uegnet.

Området ligger ud til statsvejen rute 53 og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil som nævnt under overordnet afgrænsning give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendomsejere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljø-vurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgraveområder.

Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst skaber som ligeledes nævnt under overordnet afgrænsning risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning ved Gerlev i Hornsherred fortabes.

Arealet grænser op til et kursuscenter på Hasselhøjvej 1, som må forventes at få tab i omsætningen ved råstofgravningen.

Regionen bemærker selv, at påvirkning af bilag 4 arter er sandsynlig, at det ikke kan afvises, at der er en sandsynlig væsentlig påvirkning af våde naturtyper nær området, og at råstofgravning vil være i strid radioflyve-res benyttelse af området.

Vær endvidere opmærksom på:

- Hasselhøjvej og Femhøjvej er skoleveje
- Novafos har en række hovedledninger i området
- Beskyttede sten og jorddiger
- Vandforsyning og drikkevandsinteresser
- Fortidsminder

- Kystnærhedszone

#### Grønlien

Området ligger ud til statsvej og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil som nævnt under overordnet afgrænsning give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendomssejere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgraveområder.

Det påtænkte råstofområde grænser helt op til Grønlien Skov, som er udpeget som område med væsentlige naturbeskyttelsesinteresser og fredskov. Det skal derfor vurderes, om naturinteresserne i skoven kan påvirkes af en eventuel råstofgravning.

Området skal rumme et planlagt motorvejstilslutningsanlæg og en forbindelsesvej. Vejanlæggene må forventes at blive fordyrede ved råstofgravning i området. Hvis råstofgravningen ikke skal give anledning til samfundsøkonomiske tab bør planlægningen for graveområdet tilpasses, så den ikke konflikter med aktuelle vejinteresser. Regionen er opmærksom på, at forholdet til vejinteresser skal undersøges nærmere. Frederikssund Kommune forventer at blive inddraget i den forbindelse.

Regionen er opmærksom på, at der er risiko for spredning af registrerede jordforureninger i området til eksisterende indvindingsområde, og vil undersøge dette nærmere.

Regionen vil endvidere undersøge konflikt med den eksisterende 50kV el-forbindelse, et beskyttet dige i området og mulige fortidsminder. Frederikssund Kommune skal bemærke, at 50 kV forbindelsen påtænkes om-lagt til et jordkabel og i den forbindelse kan få et ændret tracé.

Vær endvidere opmærksom på:

- Fodboldgolfbane umiddelbart mod vest
- Skovrejsning ønsket
- Servitutter
- Kystnærhedszone

#### Krogstrup

Området ligger umiddelbart foran Krogstrup Kirke, og ligger efter etableringen af Fjordlandsvej lige i trafikanternes synsvinkel. Det oprindelige, urørte landskab stiger fra rundkørslen op mod Julianehøj og kirken ligger centralt i landskabet. De kulturhistoriske og visuelle kvaliteter i landskabet foran Krogstrup Kirke vil gå tabt ved evt. råstofgravning. Administrationen forventer at anbefale området udpeget som

beskyttet landskab pga. de kulturhistoriske og visuelle kvaliteter i førstkommende kommune-planlægning.

Området ligger ud til statsvej og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil, som nævnt under overordnet afgrænsning, give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendomssejere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgraveområder.

Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst skaber som ligeledes nævnt under overordnet afgrænsning risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning ved Gerlev i Hornsherred fortabes.

Området bør udgå af videre råstofplanlægning.

Regionen er opmærksom på påvirkning af beboelse på Gammel Stations-vej samt risiko for spredning af jordforurening og påvirkning af grund-vandsforekomsten og undersøger dette nærmere.

#### Landerslev Vest

Området ligger ud til overordnet kommunevej og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil som nævnt under overordnet afgrænsning give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendomssejere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgraveområder.

Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst skaber som ligeledes nævnt under overordnet afgrænsning risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning ved Gerlev i Hornsherred fortabes.

Regionen er opmærksom på evt. påvirkning af nærliggende beskyttede naturtyper, mulig spredning af jordforurening, drikkevandsinteresser, beskyttede sten- og jorddiger og påvirkning af det målsatte vandløb Lyngerup Grøft.

9 /17

Vær opmærksom på:

- Nærliggende økologisk forbindelse
- Fortidsminder
- kystnærhedszone

## Lille Rørbæk

Området ligger ud til statsvej og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendommejerere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgraveområder.

Området rummer nogle af de vigtigste landskabsværdier i kommunen. Landskabet og landsbyen udgør en kulturhistorisk enhed, som kommunen finder afgørende og som beskyttes ved en bevarende lokalplan og ved udpegning af det omkringliggende landskab som værdifuldt landskab. Helhedens kulturhistoriske værdi forringes afgørende ved bortgravning af landskabet. I Regionens afgrænsning vurderes, at "Det bør undersøges, om det er muligt at tilrettelægge en efterbehandling, som sikrer hensyn til de landskabelige værdier."

Hvis landsbyens landskabsbeskyttede omgivelser graves væk er den beskyttelsesværdige helhed med den bevaringsværdige landsby i den synlige stjerneudskiftning imidlertid ødelagt, og den kan ikke repareres med efterbehandling.

Området vil endvidere være en hindring for byudviklingen i Vinge umiddelbart på den anden side af Frederikssundsvej, idet det ikke er attraktivt at bo tæt på en grusgrav.

Fjordstien, som har væsentlig turismemæssig betydning, forløber lige ved siden af arealet. Den turismemæssige interesse, som ligger i dels at op-leve den velbevarede stjerneudskiftede landsby, dels det uberørte landskab med vide udsigter, bliver væsentligt forringet med gravningen. Området vil desuden blive et vigtigt område til friluftsliv for de kommende borgere i Vinge, som får adgang til området på tværs af motorvejen både syd og nord for området.

I den konkrete afgrænsning konkluderes det at "der ikke sker en væsentlig påvirkning af friluftsliv eller rekreative interesser." Som det fremgår ovenfor finder Frederikssund Kommune modsat, at de kulturhistoriske værdier i og omkring Lille Rørbæk har stor værdi for friluftslivet og rekreative interesser og at der vil være væsentlige påvirkninger på de rekreative interesser.

Området bør udgå af videre råstofplanlægning.

Regionen er opmærksom på sandsynlig væsentlig påvirkning af våde naturtyper nær området, dårlige muligheder for vejforsyning af området, påvirkning af grundvandsforekomst, kulturmiljø og væsentlige gener for borgere i Lille Rørbæk og vil vurdere dette nærmere.

Vær desuden opmærksom på:

- Beskyttede sten og jorddiger

- Reservation til supercykelsti i Fingerplan 2019
- Kystnærhedszone
- Servitutter

#### Lille Rørbæk udvidelse

Området rummer nogle af de vigtigste landskabsværdier i kommunen. Landskabet og landsbyen udgør en kulturhistorisk enhed, som kommunen finder afgørende og som beskyttes ved en bevarende lokalplan og ved udpegning af det omkringliggende landskab som værdifuldt landskab, som skal beskyttes. Helhedens kulturhistoriske værdi forringes afgørende ved bortgravning af landskabet. I Regionens afgrænsning vurderes, at "Det bør undersøges, om det er muligt at tilrettelægge en efterbehandling, som sikrer hensyn til de landskabelige værdier." Hvis landsbyens landskabsbeskyttede omgivelser graves væk er den beskyttelsesværdige helhed med den bevaringsværdige landsby i den synlige stjerneud-skiftning imidlertid ødelagt, og den kan ikke repareres med efterbehandling. Samtidig kan der være uendeligt længe til en efterbehandling gennemføres. Ved Kyndby har der været grusgravning i mere end 50 år og der er ikke tegn på at den nærmer sig afslutning, så efterbehandling er ikke en løsning for nulevende generationer.

Fjordstien, som har væsentlig turismemæssig betydning, forløber lige ved siden af arealet. Den turismemæssige interesse, som ligger i dels at op-leve den velbevarede stjerneudskiftede landsby, dels det uberørte landskab med vide udsigter, hvoraf området umiddelbart vest for graveområdet er fredet, bliver væsentligt forringet med gravning. Området vil desuden blive et vigtigt område til friluftsliv for de kommende borgere i Vinge, som får adgang til området på tværs af motorvejen både syd og nord for området. I den konkrete afgrænsning konkluderes det at "der ikke sker en væsentlig påvirkning af friluftsliv eller rekreative interesser." Som det fremgår ovenfor finder Frederikssund Kommune modsat, at de kulturhistoriske værdier i og omkring Lille Rørbæk har stor værdi for friluftslivet og rekreative interesser.

Området bør udgå af videre råstofplanlægning.

Regionen er opmærksom på sandsynlig væsentlig påvirkning af våde naturtyper nær området, dårlige muligheder for vejforsyning af området, påvirkning af grundvandsforekomst, kulturmiljø og væsentlige gener for borgere i Lille Rørbæk og vil vurdere dette nærmere.

#### Onsved

Området ligger ud til statsvej og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil som nævnt under overordnet afgrænsning give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendomsejere generelt. Denne

kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgraveområder.

Dele af området nord for Onsvedvej er vigtigt for landskabsoplevelsen for trafikanterne på Fjordlandsvej idet kirken, Julianehøj og landskabet foran disse landmarks ses på næsten en kilometers afstand. Det store, åbne landskab med Julianehøj og Krogstrup Kirke har kulturhistoriske og visuelle kvaliteter, som vil gå tabt ved evt. råstofgravning. Administrationen forventer at anbefale en del af området udpeget som beskyttet landskab pga. de kulturhistoriske og visuelle kvaliteter i førstkommende kommuneplanlægning.

Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst skaber som ligeledes nævnt under overordnet afgrænsning risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning ved Gerlev i Hornsherred fortabes.

Frederikssund Kommune finder, at Regionens forslag om at omringe Onsved med råstofgravning er urimeligt for borgerne i Onsved. Hvis ikke graveområdet vest for Onsved udgår af råstofplanlægning, så bør området øst for Onsved udgå.

Det er i statslig lovgivning for nyligt præciseret, at landsbyer ikke må omringes af solcelleparker, at der skal holdes en respektafstand til landsbyer på mindst 200m og der er indført værditabs- og bonusordninger for de berørte beboere og grundejere. Det er Frederikssund Kommunes opfattelse, at det er endnu værre for en landsby at være omringet af råstof-gravning, men Regionen udpeger råstofområde helt op til landsbygrænsen og der er ingen compensation til beboere og grundejere.

Området bør begrænses eller evt. helt udgå af videre råstofplanlægning.

Regionen er opmærksom på at beskyttede naturtyper, gener for befolkningen, jordforurening, grundvand og kumulative forhold skal undersøges nærmere.

Vær også opmærksom på:

- Fortidsminder
- Servitutter om vand- og elledninger

Onsved Øst

Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst skaber som nævnt under overordnet

afgrænsning risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning ved Gerlev i Hornsherred fortabes.

Frederikssund Kommune finder, at Regionens forslag om at omringe Onsved med råstofgravning er urimeligt for borgerne i Onsved. Hvis ikke graveområdet vest for Onsved udgår af råstofplanlægning, så bør området øst for Onsved udgå.

Det er i statslig lovgivning for nyligt præciseret, at landsbyer ikke må omringes af solcelleparker, at der skal holdes en respektafstand til landsbyer på mindst 200m og der er indført værditabs- og bonusordninger for de berørte beboere og grundejere. Det er Frederikssund Kommunes opfattelse, at det er endnu værre for en landsby at være omringet af

12 /17

råstofgravning, men Regionen udpeger råstofområde helt op til landsby-grænsen og der er ingen kompensation til beboere og grundejere.

Regionen er opmærksom på at beskyttede naturtyper, gener for befolkningen, jordforurening, grundvand, fortidsminder og kumulative forhold skal undersøges nærmere.

Vær også opmærksom på:

- Servitutter om vand- og elledninger
- Planlagt cykelsti langs Onsvedvej

Ryegård

Region Hovedstaden foreslår med udpegningen af graveområde Ryegård, at grave dele af det værdifulde landskab Skovbakke væk.

Området bør begrænses så det ikke omfatter dele af det særligt værdifulde landskab ved Skovbakke.

Råstofaktiviteterne i området skaber endvidere problemer i området, da den tunge trafik, som er forbundet med aktiviteterne går gennem en mindre landsby.

Regionen er opmærksom på at beskyttede arter og naturtyper, jordforurening, grundvand, overfladevand, fortidsminder, kulturhistoriske værdier, landskabelige værdier og kumulative forhold skal undersøges nærmere.

Vær også opmærksom på:

- Servitutter om elledninger
- Kystnærhedszone

## Skibby Syd

Området ligger ud til statsvej og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil som nævnt under overordnet afgrænsning give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendommejerere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgraveområder.

Området omfatter et stort, bevaringsværdigt landskab på tværs af kommunegrænsen herunder væsentlige dele af kystforlandet. Området indeholder væsentlige visuelle oplevelsesmuligheder, som er beskyttet i den kommunale planlægning, men som vil gå tabt ved råstofgravning. Området ligger tæt op ad fredningerne omkring Skibby Ås og Krabbesholm Gods. Råstofgravning i dette område vil afgørende ødelægge landskabs-værdier og landskabsoplevelser i både Lejre og Frederikssund Kommuner.

Området omfatter udviklingsområder til fremtidigt boligbyggeri udlagt i landsplandirektiv. Råstofgravning i umiddelbar nærhed af udviklingsområder vil væsentligt forringe værdien af et kommende boligområde. Råstofgravning tæt på et kommende boligområde kan meget vel give større tab end de gevinster, der kan opnås ved råstofgravningen. Råstofgravning tæt på de udpegede udviklingsområder bør derfor undgås.

Det foreslåede råstofgraveområde går på tværs af Marbækvej, som efter den kommunale planlægning skal udvides og dels forsyne det kommende boligområde, dels forbinde den sydøstlige del af Skibby med rute 53. Det vil være spild af ressourcer, hvis råstofferne under denne vej først graves væk og sælges, hvorefter der skal købes andre stabile materialer, som underlag for den udvidede vej.

Der går et højspændingsjordkabel på tværs af området.

Områdets afstrømningsforhold vil blive påvirket – herunder det beskyttede vandløb Hønepilsgrøften. Endvidere er der risiko for påvirkning af grundvand.

Det bemærkes, at dele af området er lavtliggende og i kort afstand fra saltvand. Råstofgravning kan dermed muligvis give en fare for saltvands-indtrængen i normalsituationer og evt. overskylning ved fremtidens ekstreme højvandssituationer.

Området omfatter en række beskyttede naturtyper herunder moser, søer, enge og overdrev. Væsentlige dele af området er desuden udpeget til naturområde, økologisk forbindelse eller potentiel økologisk forbindelse. Naturinteresserne fortsætter ind i Lejre Kommune. Naturværdierne og potentialerne kan ikke ses isoleret for områderne i Frederikssund Kommune, men må vurderes i sin helhed på begge sider af kommune- og regions-grænsen.

Området bør udgå af videre råstofplanlægning.

Regionen er opmærksom på, at beskyttede arter og naturtyper, nærhed til Natura 2000-område, gener for beboere i Skibby, grundvand, overfladevand, fortidsminder, kulturhistoriske værdier, landskabelige værdier, fredninger og kumulative forhold skal undersøges nærmere.

Vær endvidere opmærksom på:

- Lavbundsareal
- Geologiske interesser
- Fortidsminder
- Kystnærhed og kystforland
- Servitutter vedr. vand og elledninger

Slangerup Øst

Området ligger umiddelbart ud til den overordnede vej mellem Farum og Frederikssund og den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil som nævnt under overordnet afgrænsning give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendomssejere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgrave-områder.

Området er et vigtigt rekreativt område for borgerne i Slangerup som benytter to offentlige stier gennem de beskyttede naturområder og det påtænkte råstofgraveområde, videre gennem kratmølleskoven og videre under Hørup Skovvej og ad Slangerup Ås til Buresø og Uggeløse Skov.

Hovedparten af området indgår i det nationalt udpegede geologiske interesseområde Farum Naturpark, som rummer et unikt tunneldalssystem.

Området grænser op til et stort sammenhængende område med beskyttede enge, moser og søer og det er nærliggende at forvente, at det vil indeholde raste- og fourageringsområder for bilag 4 arter.

Regionen er opmærksom på, at beskyttede arter og naturtyper, skov, rekreative interesser, grundvand, overfladevand, geologiske værdier og kumulative forhold skal undersøges nærmere.

Vær desuden opmærksom på mulig påvirkning af Græse Å.

Lyngerup

Dette område er omfattet af den gældende råstofplan 2012. Regionen har imidlertid besluttet at gennemføre en fornyet undersøgelse med fokus på habitat- og vandrammedirektivet.

Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst skaber som nævnt under overordnet afgrænsning en risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning ved Gerlev i Hornsherred fortabes.

Regionen er opmærksom på, at beskyttede arter og naturtyper, jordforurening, grundvand og kumulative forhold skal undersøges nærmere.

#### Lyngerup Udvidelse

Området ligger ud til statsvej mod sydøst og til en overordnet kommune-vej mod vest. Den kumulative effekt af dette og andre råstofområder vil som nævnt under overordnet afgrænsning give trafikanter i kommunen indtryk af en kommune med ødelagte landskaber, med de økonomiske konsekvenser det vil have for kommunens ejendomssejere generelt. Denne kumulative effekt bør medtages i miljøvurderingen på overordnet planniveau og følges op af en reduktion i udpegningerne af råstofgrave-områder.

Den meget omfattende udpegning af mulige råstofgrave centralt i Hornsherred med graveområder i Gerlev Vest, Gerlev Nord, Landerslev, Lyngerup, Lyngerup Udvidelse, Krogstrup, Onsved og Onsved Øst skaber som ligeledes nævnt under overordnet afgrænsning risiko for at investeringer i den fremtidige vandforsyning ved Gerlev i Hornsherred fortabes.

Frederikssund Kommune ønsker at afgrænsningen af Lyngerup udvidelse fastlægges således, at den ikke udgør en hindring for den planlagte kommunale vej mellem Landerslev og Fjordlandsvej. Det er meningsløst at tillade at grave råstoffer væk i den sydvestlige del af området for senere at grave råstoffer op et andet sted og fylde dem tilbage for at kunne bygge den planlagte vej. Samtidig vil det betyde, at graveområdet holder lidt bedre afstand til bebyggelsen i Lille Lyngerup.

Regionen er opmærksom på, at beskyttede arter og naturtyper, gener for borgerne i Landerslev, jordforurening, grundvand og kumulative forhold skal undersøges nærmere.

Vær desuden opmærksom på:

- Beskyttede sten- og jorddiger
- Fortidsminder
- Servitutter

- Kystnærhedszone

#### Sundbylille

Dette område er omfattet af den gældende råstofplan 2012. Regionen har imidlertid besluttet at gennemføre en fornyet undersøgelse med fokus på bl.a. natur, grundvand og trafikafvikling.

Geologiske undersøgelser har vist, at dele af graveområdet Sundbylille ikke er en relevant råstofressource. Regionen påtænker derfor at tage både sydlige og nordlige dele af området ud af råstofplanen. Frederikssund Kommune kan tilslutte sig reduktionen af graveområdet.

I et mindre område i den sydvestlige del af råstofgraveområdet skal der anlægges et motorvejstilslutningsanlæg og en forbindelsesvej. Vejanlæggene må forventes at blive fordyrede, hvis der først foretages råstofgravning i området, og bagefter skal tilføres råstoffer til vejbyggeriet. Hvis råstofgravningen ikke skal give anledning til samfundsøkonomiske tab bør planlægningen for graveområdet koordineres med de aktuelle vejinteresser. Regionen vil se nærmere på dette i miljøvurderingen. Frederikssund Kommune forventer at blive inddraget i den forbindelse.

Regionen vil desuden vurdere forhold vedr. beskyttede arter og naturtyper, grundvand, beskyttede diger, kulturhistoriske værdier og kumulative forhold.

#### Sundbylille udvidelse

Området skal rumme et planlagt motorvejstilslutningsanlæg og en forbindelsesvej. Vejanlæggene må forventes at blive fordyrede ved råstofgravning i området. Hvis råstofgravningen ikke skal give anledning til samfundsøkonomiske tab bør planlægningen for graveområdet tilpasses, så den ikke konflikter med aktuelle vejinteresser. Regionen er opmærksom på, at forholdet til vejinteresser skal undersøges nærmere. Frederikssund Kommune forventer at blive inddraget i den forbindelse.

Det skal bemærkes, at der allerede kan konstateres graveaktivitet på en del af området nu, selvom området ikke er udlagt til råstofgravning.

Ved anlægget af Frederikssundmotorvejen nedlægges udkørslen fra Sundbylillevej til Frederikssundsvej. Det bør sikres, at trafikken fra grusgraven ikke ledes ind gennem Sundbylille landsby efter lukningen af udkørslen fra Sundbylillevej.

Regionen vil undersøge konflikt med den eksisterende 50kV elforbindelse. 50 kV forbindelsen påtænkes omlagt til et jordkabel og kan i den forbindelse få et ændret tracé.

Regionen vil desuden vurdere den samlede effekt af støj fra råstofindvinding og udpegningen som allerede støjbelastet område, samt grundvand, beskyttede diger og kumulative forhold.

Vær endvidere opmærksom på kystnærhedszonen.

#### Kyndby og Kyndby udvidelse

Naboerne til Kyndby grusgrav har nu været belastet af grusgravning i mere end 50 år og gravningen er langt fra færdig. Grusgravning er således ikke en midlertidig gene. Grusgravningen ved Kyndby må forventes at fortsætte længere end et normalt menneskeliv, så det er ikke noget der "går over". Grusgraven ved Kyndby er dermed også et klart eksempel på, at Regionen ikke nøjes med at udpege arealer til 12 års behov, men udpeger langt mere, end der faktisk er behov for. Med den påtænkte udvidelse af graveområdet er det realistisk at forvente, at der kan blive gravet i mere end 100 år ved Kyndby og Kyndby Huse.

Frederikssund Kommune finder, at Regionens forslag om udvidelse af Kyndby grusgrav vil ramme naboer urimeligt hårdt.

Det er i statslig lovgivning for nyligt præciseret, at solcelleparker skal holde en respektafstand på mindst 750m fra beboelse, som får solcelle-parker på 3 sider af ejendommen og samtidig har ejere og beboere en ret til erstatning. Som tidligere nævnt er det kommunens opfattelse, at det er værre at være omgivet af råstofgravning end af solceller. Regionen påtænker imidlertid at udpege råstofområde rundt om ejendomme på både Røglevej og Jungedalsvej helt uden at holde en respektafstand og uden at beboere og grundejere får ret til kompensation for ulemperne. Samtidig holdes mindre end 100m's afstand til landsbyen Kyndby Huse.

Frederikssund Kommune skal desuden bemærke, at udvidelsen af grave-området ligger tæt på Natura 2000 områder, herunder både kystskrænter mod nord og vådområder mod syd, som kan blive påvirket ved ændringer i grundvandsstand eller -kvalitet. Dette synes kun overfladisk vurderet inden det er konkluderet, at der ikke kan være en væsentlig påvirkning.

Fjordstien, som har væsentlig turismemæssig betydning, forløber desuden igennem det påtænkte graveareal. Den turismemæssige interesse bliver væsentligt forringet med gravning.

Regionen vil vurdere forhold vedr. beskyttede arter, beboelse, trafik, grundvand, højspændingsledninger, beskyttede diger, fortidsminder, kulturhistoriske værdier, landskabelige værdier og kumulative forhold.

#### Vær desuden opmærksom på:

- Transmissionsledning til gas
- Servitutter
- Kystnærhedszone

Venlig hilsen

Tina Tving Stauning

Borgmester Kirsten Weiland

Formand Plan og teknik

---

## Udsagn

Afsender: Kroppedal Museum

Kulturarv (arkitektonisk og arkæologisk arv)

Under afgrænsningen for de konkrete områder på det lokale plan, bør der i forbindelse med vurderingen af påvirkning af kulturarven (diger, fortidsminder og kulturhistoriske værdier) foretages en vurdering af risikoen for at støde på væsentlige, jordfaste fortidsminder. Skjulte fortidsminder er levn af genstande og spor i jorden, der fortæller om menneskers forhold til mennesker, guder og samfundet omkring dem. Det er af samme grund, at der stilles krav om arkæologiske undersøgelser og dokumentation, når væsentlige fortidsminder forstyrres.

Konkret bør det vurderes, om der kan være væsentlige, jordfaste fortidsminder indenfor graveområderne Stærkende, Kallerup og Hedeland i Kroppedal Museums ansvarsområde.

## Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for Kroppedal Museums høringssvar. Påvirkning af kulturarv er en af de faste parametre alle nye mulige grave- og interesseområder bliver vurderet på.

---

## Udsagn

Afsender: Novafos Vand

Specifikke bemærkninger til råstofgravning i nærheden af indvindingsboringer

1.1.1 Forslag til nyt graveområde Grønlien, matrikel 2m, 2b, 1r, 1i og 1g, Bonderup Frederikssund Jorder – Bemærkning: Det udpegede område ligger i indvindingsoplandet til Ådalens vandværk, og ca. 180 m væk fra nærmeste boring DGU nr.

192.2454. Miljøstyrelsen er i gang med at beregne BNBO for denne boring og på baggrund af den generelle størrelse på BNBO på Ådalens Kildeplads fig. 1 forventes det at BNBO vil dække indover matr.

## Region Hovedstadens kommentar

I den samlede miljøvurdering af Råstofplan 2025 indgår der for hvert enkelt graveområde en specifik vurdering af de miljømæssige påvirkninger af grundvandsressourcen ved en eventuel råstofgravning.

Regionen skal godkende en overordnet efterbehandlingsplan for råstof indvindingsområder og skal i den forbindelse tage hensyn til den rette beskyttelse af miljøet. Men regionen har ikke hjemmel til at udarbejde en specifik plan for efterbehandling. Det skal bemærkes at Jordforureningslovens § 52 ikke tillader jordopfyldning af tidligere grusgrave

2m. Novafos har store udfordringer med pesticider grundvandet i området syd for Frederikssund By og mangler dermed egnede steder at indvinde vand til drikkevandsproduktion. Der bør derfor tages ekstra hensyn for at beskytte Ådalens Vandværks boringer, som stadig producerer rent grundvand.

Figur 1: Ådalens Vandværks indvindingsboringer. BNBO er vist som hhv. turkis og orange polygoner. Seneste to anlægte boringer (blå prikker) forventes at få udpeget BNBO inden udgangen af 2024.

1.1.2 Forslag til graveområde Lille Rørbæk udvidelse, matrikel 4a samt Lille 3k og 3e, Ll. Rørbæk By, Snostrup – Bemærkning: De udpegede område ligger i indvindingsoplandet til Marbæk vandværk. Lille Rørbæk udvidelse (matr. 4a) ligger ca. 50 m væk fra nærmeste boring og inden for BNBO jf. fig. 2. Novafos henstiller til at BNBO som minimum friholdes fra udpegning samt en minimums afstand til boringen på 150 m. Novafos bifalder at området er reduceret fra tidligere forslag.

Figur 2: Marbæk Vandværks sydligste indvindingsboring og tilhørende BNBO. BNBO dækker indover matr. 4a.

1.1.3 Forslag til nyt graveområde Landerslev Vest, matrikel 8a og 7a, Landerslev By, Gerlev – Bemærkning: Det udpegede område ligger i indvindingsoplandet til Femhøj vandværk, og ca. 250 m syd for nærmeste boringer DGU nr. 192.932 og 192.1510 jf. fig. 3.

Figur 3: Femhøj Vandværks sydligste indvindingsboringer. BNBO er vist som polygoner og de blå prikker er indvindingsboringerne.

1.1.4 Forslag til nyt graveområde Lyngerup udvidelse, matrikel 5i m.fl., Landerslev By, Gerlev – Bemærkning: Det udpegede område ligger i indvindingsoplandet til Femhøj vandværk og ca. 800 m syd for nærmeste boring DGU nr. 192.1510 jf. fig. 4.

Figur 4: Femhøj Vandværks sydligste indvindingsboringer. BNBO er vist som polygoner og de blå prikker er indvindingsboringerne.

## Råstofplanlægning generelt

---

### Udsagn

Afsender: Novafos Vand

Novafos høringssvar på råstofplan 2024

1 Generelle bemærkninger

Novafos vil gerne ytre bekymring for de mange arealer, som er udpeget i Frederikssund Kommune.

Novafos arbejder i disse år på at finde nye kildepladser til vandindvinding. Primært på Hornsherred,

men også øst for Roskilde fjord. Derudover ønsker Novafos at beskytte eksisterende kildepladser,

hvor vi flere steder allerede er udfordret på vandkvaliteten.

Generelt er vi bekymret omkring råstofgravning under grundvandsspejlet, hvis der bliver behov for

grundvandssænkning. Her tænker vi ved behov for aflastning i kalken eller hvis en terrænnær

grundvandssænkning medfører påvirkning i naturområder, som kan komme i konflikt med Novafos

vilkår i vandindvindingstilladelser eller Novafos' muligheder for at etablere nye kildepladser hvis der

er råstofgravning.

Ligeledes ligger det Novafos på sinde, hvorledes efterbehandlingsplanerne udformes, så det sikres

på bedst mulig grundvandsbeskyttelse.

Novafos bifalder at Regionen respekterer de gældende BNBO områder om vores indvindingsboringer.

Dog med undtagelse af graveområdet Lille Rørbæk, se bemærkninger under denne lokalitet,

### Region Hovedstadens kommentar

Region Hovedstaden takker for Novafos' høringssvar og tager Novafos' svar til efterretning med følgende bemærkninger.

Regionen arbejder i øjeblikket på et idekatalog til inspiration af efterbehandling af graveområder og finansieringsmuligheder. Idekataloget og andet materiale fra projektet vil være at finde på regionens hjemmeside i starten af 2025. <https://www.regionh.dk/klima-og-miljoe/raastoffer/Sider/default.aspx>.

punkt 1.1.2.

I det følgende specificeres hvilke udpegede områder, som kan have betydning for nuværende kildepladser.

Her er det udelukkende i Frederikssund kommune, vi har specifikke bemærkninger.

Derudover har Novafos mange kilometer ledningsnet, som der skal tages i betragtning ved råstofgravning.